

OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal
Voorzitter

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Nationale Ombudsman
dhr. Van Zutphen

t.a.v. [REDACTED]
Postbus 93122
2509 AC 'S-GRAVENHAGE

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

[Enkel per e-mail aan post@nationaleombudsman.nl](mailto:post@nationaleombudsman.nl)

Datum	7 december 2023	Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden.
Onderdeel	Bestuurlijke en Juridische Zaken	
Ons kenmerk	[REDACTED]	
Contactpersoon	[REDACTED]	
Doorkiesnummer(s)	[REDACTED]	
Uw kenmerk	[REDACTED]	
Bijlage(n)	1	
Onderwerp	Reactie op uw vragen betreffende waarschuwingsbrief demonstranten Schiphol	

Geachte heer Van Zutphen,

Op 8 september 2023 heeft u een brief gestuurd naar aanleiding van berichten in de media over het feit dat een aantal personen hebben aangegeven dat zij ten onrechte een waarschuwingsbrief van het openbaar ministerie (hierna: OM) hebben ontvangen omdat zij op 5 november 2022 tijdens een demonstratie op luchthaven Schiphol een misdrijf zouden hebben gepleegd.

In uw brief heeft u – vanwege raakvlakken met thema's waarmee de ombudsman zich bezighoudt – aangegeven enkele vragen te hebben. Op basis van de antwoorden kan u zich nader oriënteren op de wenselijkheid van enige vorm van onderzoek. Zoals al opgemerkt in uw brief, is er enige overlap met de Kamervragen die door diverse partijen over dit onderwerp zijn gesteld. Volledigheidshalve verwijs ik naar de antwoorden hierop.¹

Inleidende opmerkingen

Bij de identificatie door de Koninklijke Marcheausse (hierna: KMar) van de bij de betoging aanwezige personen op 5 november 2022 zijn fouten gemaakt. Dit is betreurenswaardig. Aan acht betrokken personen is in september 2023 door het OM per brief excuses gemaakt. Daarnaast heeft het OM opdracht gegeven aan de KMar om te onderzoeken hoe dit kon gebeuren en om na te gaan op welke wijze

¹ Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2023/24, nr. 180 en nr. 186.

de identiteit van overige personen is vastgesteld. De vragen die bij deze opdracht door het OM aan de KMar zijn gesteld, zijn nog niet volledig beantwoord waardoor het onderzoek nog niet is afgerond. Hiervoor is nog enige tijd nodig, het is nog niet te zeggen hoe lang dit zal duren. Indien uit dit onderzoek naar voren komt dat de identificatie van een aantal andere personen eveneens niet geheel juist is gegaan, zullen zij hierover per brief worden geïnformeerd en wordt hen ook excuses aangeboden. Over de uitkomsten van dit onderzoek zal het OM te zijner tijd een persbericht uitbrengen. U ontvangt hiervan een afschrift. Na afronding van het onderzoek wordt de werkwijze geëvalueerd en wordt lessen voor de toekomst getrokken.

Naast vragen over de rol van het OM stelt u ook vragen die zien op de betrokkenheid van de KMar. Hoewel de KMar tijdens de betoging een politietaak heeft uitgeoefend en het OM daarbij het bevoegd gezag is, stelt u ook een vraag over de registratie(wijze) door de KMar en aan wie deze gegevens zijn verstrekt. Dit betreft interne processen van de KMar, waarover ik u vanuit het OM niet kan informeren. Ik verwijs u, voor wat betreft deze vragen, naar de KMar. Wel heeft het OM als bevoegd gezag bij de KMar erop aangedrongen om spoedig te zorgen voor het verwijderen van de gegevens uit alle systemen. De KMar heeft toegezegd dit te zullen doen.

Reactie

Hieronder treft u de antwoorden van het OM op de door u gestelde vragen die zien op het OM. Ik heb ervoor gekozen uw vragen geclusterd te beantwoorden en niet per vraag afzonderlijk.

Het betreden van het afgesloten terrein van een luchtvaartterrein is een misdrijf op grond van art. 62a Luchtvaartwet. Het OM heeft – gelet op de ernst van het feit – besloten om nader strafrechtelijk onderzoek te doen. Uiteindelijk is in juni 2023 besloten om vijf personen te dagvaarden. Om de overige betrokkenen bewust te maken van het gevaarzettend karakter van hun daden, en om dergelijke acties in de toekomst te voorkomen, heeft het OM besloten aan de overige 176 personen een waarschuwingsbrief te sturen. Die brief is bedoeld als vorm van preventie. Daarnaast heeft het OM een persbericht uitgebracht om soortgelijke acties in de toekomst te voorkomen.

De waarschuwingsbrief heeft geen formele juridische status en leidt ook niet tot vermelding op de justitiële documentatie. Een voorbeeld van deze brief is als bijlage toegevoegd.

De waarschuwingsbrieven zijn niet geregistreerd in het systeem GPS of Decos, enkel op een lokale schijf. De lijst met ontvangers van de brieven staan in een excelbestand. Deze lijst en de brieven zelf waren enkel inzichtelijk voor de betrokken zaakofficier, de parketsecretaris en de administratief ondersteuners.

In het excelbestand staan de NAW-gegevens van de ontvangers. De gegevens zijn door het OM verkregen van de KMar met het doel de betrokkenen een brief te sturen. Nadat bij het OM signalen binnen kwamen dat personen ten onrechte waren geïdentificeerd, zijn deze gegevens ook gebruikt voor nadere correspondentie met de betrokkenen. Het OM heeft deze gegevens niet met derden gedeeld.

Achteraf bezien is het OM van oordeel dat in de brief duidelijker aan de betrokkenen gecommuniceerd had moeten worden wat de (juridische) status was van de brief. Tevens had in de brief aan betrokkenen een reactiemogelijkheid moeten worden opgenomen voor het geval zij het niet eens waren met de brief. Een aantal personen heeft naar aanleiding van de brief contact opgenomen met het OM, maar mogelijk hadden meer personen dit gedaan als zij hier in de brief uitdrukkelijk op waren gewezen.

De personen die bezwaar hebben gemaakt zijn uitgenodigd voor een gesprek bij de KMar waarin hen is uitgelegd hoe zij zijn geïdentificeerd en is toegelicht waarom zij de brief ten onrechte hebben ontvangen. Ten behoeve van de beoordeling door het OM heeft de KMar de gegevens op basis waarvan de betrokken personen waren geïdentificeerd, met het OM gedeeld. Dit betreft onder meer foto's. De betrokken personen hebben zelf ook gegevens aangeleverd, bijvoorbeeld bankafschriften, om aan te tonen dat zij op 5 november 2022 elders waren.

Uiteindelijk is op basis van gesprekken met zeven personen en nader onderzoek gebleken dat bij hen sprake was van een onjuiste identificatie. Bij de achtste persoon kon in het geheel niet meer achterhaald worden hoe het identificatieproces was verlopen doordat de documentatie daarover bij de KMar ontbreekt. Deze acht personen hebben daarom een tweede brief ontvangen van het OM, waarin excuses zijn aangeboden en uitleg is gegeven over de toedracht en afhandeling.

De persoonsgegevens van de personen die niet aanwezig zijn geweest bij de betoging en die ten onrechte een waarschuwingsbrief hebben gehad, worden door het OM verwijderd. De contactgegevens van deze personen worden op dit moment louter nog gebruikt ten behoeve van eventuele correspondentie en om eventuele aanvullende vragen van de betrokkenen te beantwoorden. Zodra zich geen noodzaak meer voordoet tot het bewaren van deze persoonsgegevens, zullen ook deze gegevens worden verwijderd.

Afsluiting

Hopelijk heb ik u middels deze brief voorzien van de gevraagde informatie. Indien

Datum 7 december 2023

Ons kenmerk [REDACTED]

Pagina 4/4

u nog nadere vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met onze contactpersoon.

Hoogachtend,
Het College van procureurs-generaal,

M. Otte